Nro 36.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 6 MAJA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

S. Petersburg dnia 25go Kwietnia v. s.

W nadgrodę walecznych czynów okazanych w różnych z nieprzyiacielem bitwach przed weyściem zwycięskich woysk Rossyyskich do Stolicy Francyi, Naymiłościwiey mianowani: Główno dowodzący armiiami Jenerał Infanteryi Hrabia *Barclay de Tolli*, Jenerałem Feldmarszałkiem; Jen. Leyt. Xiąże Eugeniusz Wirtemberski, Jenerałem Infanteryi; Jenerał Major *Emmanuel*, Jenerałem Leytnantem; Fligiel Adjutant Hrabia *Branicki* Jenerałem Majorem. — Naymiłościwiey nadgrodzeni znakami dystynkcyi: Jenerał Infanteryi Hrabia *Langeron*, orderem Sgo Andrzeja pierwo-zwannego; Jenerałowie kawaleryi, *Rajewski*, orderem Sgo Jerzego 2giey klassy, Baron *Winzingerode* szpadą z dyamentami; Jenerałowie Leytnanci, Xiąże *Gorczaków* 2. orderem Sgo Jerzego 2giey klassy, Jenerał Adjutant Xiąże *Wołkoński*, orderem Sgo Włodzimierza pierwszego stopnia, *Paszkiewicz* orderem Sgo Alexandra Newskiego, *Jermołów*, i Jenerał Adiutant Hrabia *Strogonów* orderem Sgo Jerzego 2giey klassy, kommendant Leybgwardyi Preobrażeńskiego Pułku, Baron *Rozen* orderem Sgo Włodzimierza 2go stopnia, Hrabia *Pahlen i Rudziewicz* orderem Sgo Jerzego 2giey klassy, Xiąże *Jaszwil* dyamentowemi znakami orderu S. Alexandra Newskiego, Xiąże *Szachowski, D' Avray*; Baron *Dybicz*, Jenerałowie Adjutanci Hrabia *Lambert* i Hrabia *Ożarowski* orderem Sgo Alexandra Newskiego.

— Towarzystwo opieki nad zruynowanemi przez nieprzyiaciela kommunikowało nam w kopiach, tak odebrany przez niego list od Jenerała Adjutanta *Goleniszczewa-Kutuzowa*; iako też odpowiedź swoią na to pismo, które my pośpieszamy udzielić czytelnikom naszym.

„Łaskawi Panowie! maiąc szczęście bydź posłanym od Jego Cesarskiey Mości do Nayiaśnieyszey Cesarzowey Maryi Teodorówny z doniesieniem o zaięciu Stolicy Francuskiey przez woyska Sprzymierzone, znalazłem już i w tém dla siebie wielką nagrodę, żem był dla St. *Peterzburga* obwieścicielem sławy Naszego Wielkiego Monarchy, i niezwyciężonych Rossyyskich woiowników; i iakoby narzędziem tey uroczystey radości, którą widzieć i dzielić ze swoiemi współziomkami iest naywiększe szczęście, iakim tylko człowiek na tym świecie cieszyć się może. — Lecz szanowne Zgromadzenie kupców St. Peterzburskich chciało ieszcze podwoić to moie szczęście, oznaczaiąc uczucia radości swoiey zrobionym mi podarunkiem ze srebrnego półmiska z pokrywą i czterma tysiącami czerwonych złotych. Ten umie prawdziwie czuć wdzięczność, kto umie lepiey używać darów. Oprócz tego, Ja Rossyanin, nieumiem w niczém czuć pociechy, ieśli tey pociechy nie rozdzielam. Naczynie srebrne z pokrywą zostawiam sobie i dzieciom moim na pamiątkę pochlebnych dla mnie uczuć szanownego Zgromadzenia handlowego tey Stolicy; pieniądze zaś, wśród tak uroczystey radości Rossyan, Ja także w uniesieniu moiego serca, pragnę obrócić na danie uczty; ale iey uczestnikami chce zrobić tych, którzy w czasie teraznieyszey woyny ponieśli od nieprzyiaciół zniszczenie. W tym zamiarze przesyłam do Towarzystwa opieki ofiarowane mi 4,000 czerwonych złotych, i pochlebiam sobie, że to ich użycie okaże Zgromadzeniu handlowemu St. Peterzburskiemu, iak wiele mu iestem obowiązany. Dało mi ono sposobność wykonania takiego uczynku, do iakiego w życiu moiém nie miałbym był, ani łatwości, ani sposobu. Z prawdziwém uszanowaniem mam honor &c.

(*Podpisano*) Paweł G. *Kutuzów.*

St. Peterzburg 19go Kwietnia 1814.

Odpowiedź

„Towarzystwo Opieki nad zruynowanemi przez nieprzyiaciela miało honor odebrać list JW. Pana i 4,000 czerwonych złotych ofiarowanych mu przez St. Peterzburskie handlowe Zgromadzenie, z powodu radośney nowiny prze niego przyniesioney. Wiele ofiar na korzyść zniszczonych przez napaść nieprzyiacielską odebranych przez Towarzystwo, okazały całemu światu, że Rossyanie mało cenią maiątek, ile razy rzecz idzie o pomoc współziomkom swoim; lecz Towarzystwo nie może nie cenić szczególniey ofiary JW. Pana, iako z nayszlachetnieyszego powodu uczynioney przez człowieka, który wraz z innemi woiownikami maiąc sprawiedliwe prawa do wdzięczności Oyczyzny, za uczestnictwo w tak wielkich dziełach dla dobra powszechnego przez Wielkiego Naszego Monarchę przedsięwziętych i uwieńczonych wiekopomną sławą, okazuie ieszcze tak rzadki i tak celuiący przykład dobroczynności. Towarzystwo, ożywione temi uczuciami, poczytuie za obowiązek, oświadczyć ie JW. Panu wraz z wdzięcznością swoią. Niezaniedba ono użyć Jego ofiary na pomoc zruynowanych od nieprzyiaciela, podług zasady swoich prawideł. Mamy honor zostawać &c.

(*Podpisali*) Hrabia W. *Koczubey.*
Hrabia N. *Golowin.*
Xiąże Alexander *Golicyn.*

S. Peterzburg 19go Kwietnia 1814.

(*z Pocz. Półn.*)

z Wilna dnia 1go Maia 1814 roku.

W roku idącym kwesta na ubogich tak nazwaną przedwielkanocna szczęśliwie dla nich uskuteczniona została. Uproszone Damy przez rzadkie i z niewymówną gorliwością na te trudy poświęcenie się, pomimo trudność teraznieyszych czasów zebrały.

	Zł. Pol.	gr.
JJWW. Mar. Radziszewska z P L. Gorską	4,000	29
— Pół. Chrapowicka z P. Kossakowską	2,550	14
— Pr. Łappowa z W. Wyssogirdową	2,134	—
— Mar. Lachnicka z P. Trębicką —	2,209	—
— Gra. Platterowa z P. Platterówną	1,725.	—
— Pod. K. Wołłowiczówna z P. Sanders	2,088	—
w Ogóle złt. Poll.	14,507	g. 13

Oprócz tego assygnacye na beczkę wapna, na beczkę żyta, na półbeczki kartofli, i pak zwyczayny makaronu Włoskiego — Takowe wsparcie domu Towarzystwa Dobroczynności, który ciągle do 90 osób mieszkaiących i wielu przychodzących żywi i utrzymuie, nie można, iak tylko przypisać Naywyższey nad nieszczęśliwemi Opatrzności i szczególney ludzkości Dam kwestuiących, których Imiona w dzieiach Towarzystwa Dobroczynności uwiecznione staną się przedmiotem błogosławieństwa biednych.

Rachunek z lat 1812 i 1813, który wkrótce do powszechney wiadomości podany będzie oświeci Publiczność o stanie Domu Dobroczynności i o daney potrzebuiącym wsparcia osobom pomocy.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

FRANCYA.

Gazeta *Dostrzegacz Austryacki* pod artykułem *z Paryża dnia 21go Kwietnia n. s.* zawiera z Gazet Francuskich: „Przybycie Króla do Stolicy nie nastąpi zapewne przed 8 albo 10cią dniami. Attak po-

dagry opóźnił nieco podróż J. K. Mości — Xiąże *Berry*, syn Hrabiego *Artezyi*, dnia dzisieyszego przybył do *Paryża*. — Xiężna *Marya Ludwika* dotąd zostaie w *Rambouillet*, i dopiéro dnia 23go, po widzeniu się ieszcze powtórném z Oycem swoim w *Grosbois*, uda się w podróż do *Austryi*. Dnia 19go Nayiaśnieyszy Cesarz Rossyyski oddał tey Pani wizytę w *Rambouillet*: iutro także Król Pruski dla Jéy odwiedzenia udaie się w toż miéysce.

Ministrowie wielkich Sprzymierzonych Dworów są ciągle mocno zatrudnieni. Zgromadzaią się oni codziennie u Xięcia *Metternicha*, wzywaiąc do swoich naradzeń Xięcia *Benewentu*. Konferencye trwaią pospolicie przez większą dnia połowę. Publiczność czerpa z tego naypomyślnieysze nadzieie.

Bonaparte dnia 20go o godzinie 8éy wieczór, w towarzystwie F. M. L. *Koller*, Cesarsko Rossyyskiego Jenerała Leyt. *Szuwałowa*, Królewsko-Angielskiego Półkownika *Campbell*, i Pruskiego Półkownika Hrabiego *Truchsess*, udał się w podróż z *Fontainebleau* do St. *Tropez*, gdzie wsiądzie na okręt. Pozostała ieszcze świta Bonapartego udała się do *Paryża*: liczba otaczaiących go zo mierzy przez dezercyą do kilkuset ludzi zmnieyszona była. Mameluk Rustan odstąpił swego dawnego Pana, i uszedł do *Paryża*. Jenerałowie *Bertrand i Drouot* przy nim się znayduią. *Bonaparte* sprowadził z *Paryża* wiele instrumentów potrzebnych w nauce umieiętności, i prosił Rządu tymczasowego, aby raczył z nim posłać na wyspę *Elbę* kilku uczonych.

Dnia 19go Kwietnia n. s. Senat Francuski udał się w całym korpusie na audyencyą do Cesarza Austryackiego, a Xiąże Benewentu miał następną mowę. „N. Panie! Senat czuie się obowiązanym do szczególnieyszego hołdu dla W. C. Mości. — Chciałeś, N. Panie, przez wspaniałą ofiarę, skleić tak ścisły i tak trwały związek pomiędzy *Francyą i Austryą*, iż z niego wyniknąć było powinno uspokoienie Europy. — Lecz na próżno twoim ożywiona duchem, Wysoka Cezarów Córa, używała tego wszystkiego, co tylko iéy mądrość nadawała powagi, słodycz przekonania i powabów. Twoie, Jéy, i nasze nadzieie zawiedzione zostały. — Naówczas ograniczaiąc się samemi obowiązkami panuiącego, pomyślałeś, Panie, iż nadewszystko byłeś Monarchą swoiego ludu. Przyczyniłeś się do zbawienia Europy, i zostawiłeś swemu własnemu losowi tego, który zaślepiony w swoim uporze, wszystkich i swoiéy własnéy szukał zguby. — N. Panie! Senat składa ci dzięki, za to dobrodziéystwo, któreś nam podwóynie wyświadczył, iako Oyciec, i iako Król — Patrz, N. Panie, na świat uspokoiony po pietnastoletnich konwulsyach, na Europę ugruntowaną na swych starożytnych zasadach, i te wszystkie ludy, dzieci swoich Monarchów, które dziś iedną składaią familią. Ten piękny widok nadgrodzi ofiary twoiéy wielkiéy duszy."

Na to Cesarz Austryi odpowiedział:

„Senatorowie! Przyymuię z radością oświadczenia waszych uczuć. Pokóy i szczęśliwość Francyi łączą się z dobrém i spokoynością moich ludów. Sąsiad Francyi, iéy interessa nie mogą bydź dla mnie obce... Epoki nayświetnieysze dla Austryi i dla Francyi były te, w których związki przyiazni iednoczyły ich Władców. — Walczyłem przez lat 10 przeciwko systematowi, który świat spustoszył. Przez zaślubienie moiéy Córki, poniosłem ofiarę niezmierną, iako Król i iako Oyciec, poświęcaiąc ią chęci położenia kresu nieszczęściom Europy. Ofiara ta była nieużyteczna, nigdy iednak żałować nie będę, żem Ją uczynił. — Pokóy, nie dawno niepodobny, wkrótce stanie się łatwym i trwałym pod tarczą regularnego i Oycowskiego Rządu przywróconego we Francyi. Niech wszystkie strony zgromadzą się około swoiego Króla, niech ieden duch ożywia cały naród, a usilności moie, złączone z usilnościami moich potężnych i zacnych Sprzymierzeńców, będą uwieńczone tą pomyślnością, która iest iedynym celem naszych starań — Francya będzie mocną, spokoyną i szczęśliwą."

Xiąże Paweł *Esterhazy*, wyiechał dnia 20go Kwietnia z *Paryża* do *Anglii* posłany przez Cesarza Austryackiego do Króla Francuskiego.

Monsieur, Namiestnik Jeneralny Królestwa, wyrokiem swoim w Rządzie tymczasowym dnia 20go rozkazał uwolnić wszystkich Niemieckich Oficerów i żołnierzy, którzy służąc w obcych regimentach Francuskich, za dezercyą znayduią się w woiennném albo cywilném więzieniu.

Senat na posiedzeniu dnia 16go Kwietnia przyiął dymissyą Senatora Hrabiego de *Barol*, iako też Senatorów Hr. *Schimmelpennik i van de Poll*, tudzież Hrabiego *Merode* i Hrabiego *Marsan*.

Kommissarz Rządowy w Departamencie woyny Jenerał Hrabia *Dupont*, wydał pod dniem 20 Kwietnia w *Paryżu*, odezwę do woyska, w którey ponawiaiąc mu oświadczone dawniéy przyrzeczenia, i teraz na nowo stwierdzone przez Jeneralnego Namiestnika Królestwa, Hrabiego *Artezyi*, iż Rząd nay-troskliwiéy zaymie się ulepszeniem losu całego woyska, i każdego w szczególności żołnierza, upomina ich razem, aby przez zachowanie karności, porządku i posłuszeństwa stali się w pokoiu godnemi tego imienia, na iakie w woynach z taką chwałą zasłużyli.

Gdy dnia 17go Kwietnia J. K. W. *Monsieur*, czynił rewią piérwszey Legii Gwardyi narodowéy Paryskiéy, oświadczyła mu ona swoie życzenie, aby Posąg *Henryka IV.* na koniu, mógł znowu bydź postawiony na nowym moście (*Pont-neuf.*) — Xiąże upoważnił to szlachetne ich życzenie, a ta Legia wydała odezwę do Mieszkańców *Paryża*, wzywaiąc ich do składki na wzniesienie Pomnika dla tego nieśmiertelnego Króla. — Zapał i gorliwość Paryżanów spodziewać się każe, że ten zamiar wkrótce do skutku przywiedziony będzie. Odezwę tę podpisał, Szef 1szey Legii, Xże (Duc) *Choiseul-Praslin*.

Wyciąg z aktow przystąpienia, które Hrabia *Roger de Damas* Jeneralny Gubernator *Lotaryngii* i *Alsacyi*, czyli 5tey dywizyi woienney otrzymał i przysłał od Władz w kraiu sobie podległym. — Sztab Jeneralny, Officerowie wyżsi i niżsi Gwardyi narodowey z załogi *Strazburskiey*; jako Reprezentanci swoich korpusow, Dyrekcya artylleryi, Dyrekcya Inżynieryi, bióro Jeograficzné, Inspektorowie rewii, Kommisarze woienni, płatnik Jeneralny, Urzędnicy zdrowia, Naczelnicy rozmaitey służby.

Z załogi twierdzy *Kehl*, Kawaler *Asseling*, Załoga. — Gubernator twierdzy *Strazburga* Jenerał *Broussier*, wyzsi i niżsi Officerowie głównego sztabu teyże twierdzy, Zandarmerya, korpus artylleryi i pionierow. — Jenerał *Duruth* przysłał także swóy akt przystąpienia do rządu twierdz *Luxemburga* i *Thionville*.

Pomiędzy Jenerałem *Maison* a Xięciem Sasko-Weymarskim dowódzcą 3go korpusu armii Niemieckiey zawarty został rozeym z 10ciu artykułow urzędownie ogłoszonych złożony. Treść ich następna: Jenerał Francuski *Maison* uznaie Rząd Tymczasowy i przystępuie do jego wyrokow. Rozeym trwa na czas nieoznaczony, i kroki nieprzyiacielskie w pięć dni tylko po jego wypowiedzeniu rozpocząć się mogą. Linia Demarkacyina rozciąga się od lewego brzegu *Sambry* do *Menin* wzdłuż granic Departamentu *du Nord* i przez inne punkta tamtey okolicy, stosownie do wspólney woysk wygody.

Jenerał *Maison* znayduie się w *Lille*, i dnia 15go Kwiet. z powodu dezercyi i niejakich rozruchow, które w załodze powstały, wydał dwie odezwy, jedną do mieszkańcow miasta *Lille*, drugą do żołnierzy zalecaiąc im porządek i spokoyność.

Kardynał *Maury* dnia 15go Kwiet. o godzinie 9tey w wieczor przybył do *Paryża* z *Charenton*, gdzie się był na niejaki czas schronił. Prałat ten otrzymał paszporta i w niedzielę o godzinie 5tey zrana opuścił Stolicę.

Jenerał *Carnot* Gubernator Antwerpii wezwany listem Xięcia Szwedzkiego i otrzymawszy od nowego Rządu Francyi stosowne zalecenia, wydał dwie odezwy do woyska pod jego rozkazami będącego, dnia 17go i 18go Kwiet. z których ostatnią tak kończy: „My Gubernator twierdzy Antwerpii, Jenerałowie, Officerowie wszelkich stopni, Podofficerowie i żołnierze wszelkiey broni tak na morzu jak i na lądzie, oświadczamy, iż do aktow Senatu Zachowawczego dnia 1, 2 i 3go tego miesiąca nastąpionych, tudzież wyrokow Ciała Prawodawczego i Tymczasowego Rzą-

du, bez żadnego ograniczenia i wyiątku przystępuiemy; owszem zaprzysięgamy twierdzę tę w imieniu Ludwika XVIII utrzymać i do ostatniego bronić. — Jenerał dywizyi *Darmes* i Wice Admirał dowodzący Flotą na *Skaldzie*, tudzież Prefekt Morski *Antwerpii*, maią każdy podległym sobie korpusom ten akt przystąpienia ogłosić, a w następną niedzielę na paradzie, wszyscy żołnierze z białemi kokardami ukazać się powinni.

Podpisano Jenerał dywizyi
Carnot.

Oprócz twierdzy *Landau*, która do dnia 19go Kwietnia wzbraniała się jeszcze uznać nowego porządku rzeczy, wszystkie inne twierdze do sprawy powszechney Francyi przystąpiły, i albo dla woysk Sprzymierzonych otworzyły bramy, albo wstrzymały zupełnie kroki nieprzyiacielskie.

Listy z *Tuluzy* donoszą, że Marszałkowie *Soult*, Xiąże Dalmacyi, *Suchet* Xiąże *Albufery*, *Augereau* Xiąże *Castiglione*, mieli widzenie się z Lordem *Wellingtonem*, skąd udali się do *Bordeaux* do Xiążęcia *Angouleme*, gdzie dnia 18go Kwiet. przybydź, i hołd powinny Xiążęciu złożyć mieli. Wiadomo jest, że ci trzey Marszałkowie z naywiększą radością przyięli nowinę o nastąpionych odmianach, i że bez zwłoki do wszystkich aktow Senatu i Rządu Tymczasowego przystąpili. Wiadomość o zaszłych wypadkach w *Paryżu* dopiero dnia 12go Kwiet: przyszła do *Tuluzy*. Marszałek Xiąże Dalmacyi, odebrawszy ją, przeklinał rękę, która jey dóyście spóźniła; albowiem gdyby pierwiey 48mią godzinami powziętą była, byłoby się oszczędziło życie tyle tysięcy walecznych, którzy polegli walcząc pod murami *Tuluzy*.

Dnia 18go mieli audyencyą u Hrabiego *Artezyi* pozostałe jeszcze osoby z dawney gwardyi Królewskiey, których ten Xiąże z wielką czułością i rozrzewnieniem przyiął. Pan *Montfort* imieniem innych mówił, a Xiąże odpowiadaiąc, „nie będziemy już, rzekł, potrzebowali oręża WacPanow, ale nam zachowaycie wasze serca. Król będzie umiał nadgrodzić ich zasługi.„

Mówią, że Bonaparte żądał jednego Chimika, Botanika i Astronoma w towarzystwo z sobą na wyspę *Elbę*, i że zamyśla tam pisać historyą swego życia. Gdy był jeszcze w *Fontainebleau* czytywał zrana wszystkie dzienniki *Paryża*, i podług swoiego zdania chwalił albo naganiał kroki nowego Rządu.

NIEMCY.

Dnia 23go Kwietnia regiment Kozakow Rossyyskich z ochotnikow wystawiony przez Jenerała *Momonowa*, w marszu swoim do *Renu*, przechodząc przez *Studgard* defilował przed Królem Jmcią Wirtemberskim.

Gazeta Frankfortska pod dniem 21szym Kwiet. z *Elberfeldu* donosi, że podług wiadomości godnych wiary, twierdza *Wesel* w tymże dniu poddała się woyskom Pruskim.

Dnia 22go Kwietnia Minister woyny Królestwa Włoskiego *Fontanella*, i Jenerał Włoski *Bertolletti* w towarzystwie jednego Sztab Officera Austryackiego jadąc z Włoch przybyli do *Inspruku*, i wkrótce potém udali się do *Paryża* przez *Monachium*.

Królewicz Następca Bawarski dnia 21go Kwiet. wyiechał do *Paryża*. — Dnia 16go Kwiet. Król Bawarski otrzymał przez gońca radośną wiadomość o szczęśliwém rozwiązaniu Wice Królowey Włoskiey w Mantui, która urodziła Xiężniczkę.

(*z Gaz. Wiedeń.*)

z Bremen d. 26go Kwiet. Dziś przez nadzwyczayną okazyą otrzymaliśmy tu wielce radośną wiadomość z okolic *Hamburga*, iż nakoniec to miasto uyrzy wkrótce zakończone klęski swoie. Marszałek *Davoust* odebrał jeszcze raz depesze z *Paryża*, przez ręce Podpółkownika Duńskiego Pana *Aubert*, ale na te, równie jak na poprzednicze wezwania Jenerała Hrabiego *Bennigsena*, ten Marszałek bynaymniey się nie skłonił. Od niejakiego tylko już czasu kazał przedawać z magazynow zboże i żywności, tudzież resztę banku *Hamburskiego* zagarnął. W takim razie Jenerał Hrabia *Bennigsen* rozkazał robić śpieszne przygotowania do szturmu, a tymczasem lekkim woyskom z 20tą białemi chorągwiami około *Hamburga* czynić demonstracye. Nakoniec dnia 24go Kwiet. *Davoust* wysłał Officera, ofiaruiąc opuścić *Hamburg*. Od tego momentu rozpoczęły się układy, które wkrótce pomyślny obiecuią koniec.

Z Bruxelii d. 25go Kwiet. Pod dniem 17tym b. m. Xiąże Następca Szwedzkiego tronu przysłał tu rozkaz z *Paryża*, iż armia Niemiec Północnych jest rozwiązana. Ten rozkaz dnia 22go ogłoszony był wszystkim korpusom; armia Szwedzka koncentruie się i wkrótce uda się w marsz ku *Lubece*, oprócz jedney dywizyi piechoty i jednego regimentu jazdy, które zostaną w *Belgium* pod rozkazami Jenerała Angielskiego *Graham*. — Xiąże Szwedzki spodziewany jest jutro z *Paryża* z powrótem do *Bruxellii*. — Dnia 19 Kwiet. przybył do tego miasta Jenerał Austryacki Baron *Vincent*, który, jak słychać, ma bydź jeneralnym Gubernatorem Austryackich Niderlandów. Siła woienna w *Belgium* ma bydź podniesiona do 25ciu tysięcy ludzi. Pomiędzy nowo-mianowanemi Jenerałami, znayduie się także jeden *Paoli*. (*z Gaz. Berl.*)

WŁOCHY.

Gazeta *Tyrolu* południowego pod dniem 19tym Kwiet. z *Trydentu* donosi:

Dziś w nocy dway deputowani od Senatu Królestwa Włoskiego w towarzystwie Podpółkownika Austryackiego *Ledegitsch* przeieżdżali tędy, udaiąc się do *Paryża*, gdzie u stop wspaniałych zwycięzców złożyć maią los Królestwa Włoskiego, i polecić go ich łasce.

Liworno 12go Kwiet. Bryggantyna nazwiskiem, *nadzieia*, z bogatym ładunkiem przybyła do tuteyszego portu z *Londynu* i *Palermo*. (*z Gaz. Wiedeń.*)

SZWAYCARYA.

Dnia 15go Kwiet. w wieczor przybył do miasta *Lausanne* były Król Hollenderski pod imieniem Hrabiego *St. Leu*, i stanął w domie gościnnym; ale na znak dłuższego swoiego pobytu naiął w okolicy piękny dom wieyski *Rosiere*. — Pan *Berghem*, Kawaler od Dworu dawney C. Jozefiny, który dnia 13 Kwiet. wyiechał z *Paryża*, przybył także dnia 15go do *Lausanny*, lecz natychmiast udał się daley w podróż do *Medyolanu*, niosąc, jak twierdzą, propozycye Wice Królowi Włoskiemu.

Seym na piątym swoim posiedzeniu dnia 16go Kwiet. zatrudniał się roztrząsaniem zasad powszechnego związku: Art: 5 zabraniaiący szczególnym Kantonom zawierać osobnych umów i traktatow z obcymi, dozwalaiac jednak czynienia mniey ważnych ekonomicznych układow, był przyczyną sporow, które nakoniec większością szesnastu głosow zdecydowane zostały, i artykuł w swoiey treści utrzymany — Art: 6 dozwalaiący Kantonom w przypadku sprzeczki obierać sobie wzaiemnie Sędziow, któ.zy znowu, gdyby się nie zgodzili, naywyższego Sędziego obrać mogą, dał powod do różnych uwag, które do osobney Kommissyi odesłane zostały. Nakoniec Art: 7, zabraniaiący szczególnym Kantonom w przypadku zakłócenia domowego używać otwartey siły przyięty jednomyślnie.

z Bażylei dnia 20go Kwiet. Ponieważ teraz związek pomiędzy Główną armią i *Niemcami* w prostym kierunku jest otwarty, przeto mniey gońcow przebiega przez miasto nasze. Widzimy także ożywiony handel, i przez dowoz z *Francyi* zmnieyszoną cenę żywności. Dwanaście batalionow woysk Austryackich, które w tych dniach przechodzić tędy miały, odebrały rozkaz pozostania w Niemczech. Hufiec strzelcow Tyrolskich przechodził wczoray przez *Bazyleą*, powracaiąc do swey oyczyzny.

Ich Cesarskie Wysokości Wielcy Xiążęta Rossyyscy znayduią się jeszcze w mieście naszém.

Załoga Francuska *Huningi* od wczoray nosi już białą kokardę. Zachowuie się ona bardzo spokoynie z woyskami Sprzymierzonemi, które z nią razem czynią służbę w *Hunindze*. (*z Gaz. Wied.*)

PRUSY.

z Berlina dnia 3go Maja n. s. Przybył tu Cesarsko-Rossyyski Jenerał Kawaleryi Baron *Winzingerode*, który z *Paryża* jedzie do *S. Petersburga*. — Tuteysze woienne Wielkorządztwo ogłosiło urzędownie, iż w skutku układow uczynionych z załogą twierdzy *Magdeburga* wolny i nietamowny związek z tą twierdzą tak wodą jako i lądem został przywrócony. Załoga Francuska aż do czasu swoiego odeyścia ma

żyć na swoim koszcie. — Gazety Berlińskie ogłosiły kapitulacyą twierdzy *Głogowy* z 17tu artykułow złożoną. W skutku tey kapitulacyi dnia 17go Kwiet. woyska Rossyyskie i Pruskie weszły do *Głogowy*. Znalazły one niezmierne zapasy ammunicyi w tey twierdzy i żywność, któraby jeszcze dla załogi na sześć miesięcy wystarczyć mogła. — Siedmnaste urzędowe doniesienie od armii Szląskiey, zawieraiące jey działania od 13go Marca aż do weyścia do *Paryża*, kończy się temi słowy: „Tak więc armia Szląska w kampanii siedmiu i pół miesięcy, w których sześć wielkich bitew, trzy sama, a trzy spólnie z wielką armią stoczyła, ośm znacznych rozpraw i niezliczone miały utarczki, zdobyła sama na nieprzyiacielu 48,000 jeńców, 421 dział w otwartem polu i 11 w mieyscach obwarowanych. (*z Gaz. Berl.*)

NIDERLANDY.

Oto są główne punkta Konstytucyi dla Niderlandów.

Xiąże *Oranii Nassau* jest udzielnym Xięciem zjednoczonych Niderlandow, składaiących się z 9ciu prowincyi, łącząc w to kray *Drenty* i *Brabancyą Hollenderską*. Roczne dochody Xięcia ustanowione są na 1,500,000 złotych; Xięcia Następcy, skoro z rokiem 18tym stanie się pełnoletnim, na 100,000 złotych — Ustanawiaią się Stany jeneralne i prowincyonalne; ostatnie maią zawiadować swemi prowincyami; pierwsze składaią Radę Xięcia, który sam tylko ma głos rozstrzygaiący. Do niego należy wypowiadać woynę, i zawierać pokóy; jemu przynależy wyłączny rząd osad. — Religia reformowana jest religią Władzcy; wszystkie inne religie zostaną równie pod jego opieką: wszelkie wyznania będą cierpiane, jeżeli nie nadwerężaią spokoyności Państwa. Duchowni Protestancy, ich wdowy i dzieci otrzymaią taką samą płacę i też wsparcia, jak dawniey w Hollandyi. Duchowni innych wyznań otrzymaią tę płacę, którą w przeszłym stanie rzeczy pobierali; duchownym wszelkiego na nowo dozwalaiącego się wyznania może bydź to samo udzielonem. — Każdy jakiego bądź wyznania, może wszelki urząd i godność kraiową posiadać. — Ma bydź wypracowany powszechny cywilny, kryminalny i handlowy Kodex.

WIADOMOSCI ROZMAITE

Dnia 21go Kwietnia Nayiaśnieyszy Cesarz Alexander i Król Pruski, wraz z Xiążęciem swoim synem, raczyli się znaydować na publicznem posiedzeniu drugiey klassy Instytutu. Prezydent Pan *Lacretelle* i Sekretarz Pan *Suard* zaprowadzili Monarchów na przygotowane dla nich krzesła. W mowie do Monarchów Prezydent wspomniawszy o Piotrze Wielkim, i Fryderyku II. oddał sprawiedliwe pochwały Wysokim Władzcom, i dziedzicom ich tronów. Potém ieden młody człowiek Pan *Villemain* czytał rozprawę, która otrzymała nagrodę Instytutu, *o korzyściach i nieprzyzwoitościach krytyki literackiey*. Po zakończeniu czytania, Monarchowie rozmawiali z Członkami Instytutu, i z młodym Panem *Villemain*, i raczyli okazać ze wszystkiego swoie Naywyższe ukontentowanie. Na rok następny 1815 Instytut wyznaczył materye do ubiegania się o nagrody; dla Poetów, *Odkrycie zachowawczey Ospy*, dla Krasamowców; *Pochwała Prezydenta Montesquieu*.

— Zawsze o godzinie 9tey w wieczor Rossyyskie i Pruskie Gwardye zgromadzaią się przed Pałacami swoich Monarchów, a ich muzyki graią rozmaite sztuki. Przy końcu zwyczaynie daie się słyszeć pieśń ulubiona ludowi Francuskiemu, *Niech żyie Henryk IV*.

— Dnia 19go Kwietnia Marszałkowie *Berthier*, *Moncey*, *Morthier*, *Ney*, *Oudinot*, *Marmont*, *Macdonald*, *Kellerman*, *Perignon*, i *Serurier*, tudzież Jenerałowie *Dupont*, *Dessolles*, *Nansouty*, *Legrand* i *Dulauloy* mieli honor bydź zaproszeni na obiad do J. K. W. Hrabiego *Artezyi*.

Ludwik XVIII.

Ludwik Stanisław Xawery urodzony dnia 17go Listopada 1755, nosił niegdyś tytuł *Monsieur*, i Hrabiego Prowancyi. Opuścił On Francyą dnia 20go Czerwca 1791 w tym samym czasie, kiedy Ludwik XVI. chciał uyśdź z tego kraiu, lecz w *Varennes* zatrzymany został. Młodszy iego brat, Hrabia *Artezyi*, ieszcze w 1789 oddalił się był ze swoią Familią z Francyi. Ludwik Stanisław Xawery udał się naprzód z Niderlandów do Włoch, i przebywał częścią w *Weronie*, częścią w *Szwabii*; potém osiadł był w Brunświckim w Zamku Blankenburg. Od roku 1798go mieszkał w *Mitawie*, od 1801 w *Warszawie*; w 1804 udał się do *Szwecyi*, stamtąd powrócił znowu do *Mitawy*, gdzie w pobliskim zamku *Blanhenfelde* przebywał aż do 1807. Potém przez *Szwecyą* popłynął do *Anglii*, gdzie mu towarzyszyła iego małżonka Marya Jozefa Ludwika Xiężniczka Sardyńska w 1753 urodzona. To Małżeństwo zawarte 1771. zostało bezdzietne.

Stosownie do tey zasady „że Król Francuski nigdy nie umiera„ po śmierci swoiego synowca *Ludwika XVII*, który w 1795 w *Temple w Paryżu* żyć przestał, Ludwik Stanisław Xawery ogłosił się Królem pod imieniem Ludwika XVIII. Żył iednak zawsze w głębokiey samotności, z którey dopiéro w 59 roku swoiego życia na tron powołany został. Przez czas swoiego nieszczęścia zachowywał tę godność, która iest naypewnieyszą rękoymia, iż niepotrafi także nadużyć szczęścia swoiego. Oto są niektóre tego przykłady. Rzecz-pospolita Wenecka dała mu schronienie w *Weronie*, gdzie on spokoynie przebywał. Tym czasem Dyrcktoryat Francuski żądał iego oddalenia, a Senat *Wenecki* posłał zacnemu wygnańcowi rozkaz, aby kraie Rzeczy-pospolitey bez zwłoki opuścił. Ludwik odpowiedział: „Odiadę; lecz niżeli to uczynię, dwóch rzeczy od Senatu żądam; piérwsza, aby mi Senat przysłał złotą Xięgę Szlachty Weneckiey, w którey imie moiego Domu iest zapisane; — Chcę ie własną ręką wymazać; — Druga, aby mi powrócił zbroię, którą móy poprzednik *Henryk* IV. na dowod swoiego szacunku Rzeczy-pospolitey posłał.” — Ludwik okazał podobnąż stałość umysłu w odrzuceniu korzystnych propozycyi, które czynił mu Bonaparte. Jak tylko ten ostatni w 1803 będąc pierwszym Konsulem, zamyślał iuż opanować w Rzeczy-pospolitey Francuskiey naywyższą i dziedziczną władzę, rozumiał, że wyrzeczenie się Bourbonów uściele mu do niey drogę. Posłał więc iednego znakomitego negocyatora do Króla do *Warszawy*, i kazał mu oświadczyć, że ieżeli Ludwik i wszyscy Xiążęta iego Familii zrzeką się praw do Francuskiego tronu, nie tylko wynadgrodzenia, ale nawet świetnego bytu spodziewać się mogą. Na te propozycyą Król odpowiedział na pismie dnia 28go Lutego: „Nie mieszam ia Pana Bonapartego z iego poprzednikami; szacuię iego woienne talenta, i mam mu wdzięczność za nieiakie dobro, które ludowi memu wyrządził. Lecz wierny temu dostoieństwu, do któregom się urodził, nie wyrzekę się nigdy praw moich. Jako wnuk Sgo Ludwika, który dostawszy się w niewolą w Egipcie, odrzucił wszelkie hańbiące go propozycye Sułtana, w samych więzach będę się umiał poważać; iako Następca Franciszka I. chcę przynaymniey, abym mógł, tak iak on, powiedzieć: *wszystkośmy stracili, prócz honoru.*„

Kuryer Litewski.

Zbliżony dzień 1szy Lipca jest dniem odnowienia prenumeraty dla tych, którzy, odbieraiąc tę Gazetę na Prowincyi, półrocznie tylko do 1go Julii 1814 zapłacili. Prenumerować można w Wilnie w Expedycyi Gazetney, i z każdey listowey Kantory Państwa przesyłać można prenumeratę z dokładnie wyrażonym adressem. Płaci się półrocznie srebrem rubli siedm — kwartałowa się nie przyymuie. Redakcya uprasza mocno, aby maiący chęć prenumerowania wcześnie zgłosić się raczyli, inaczey, dla znacznie spóźnionych, nie może zaręczać dóyścia wszystkich w porządku Numerów. Expedycya Gazetna tuteyszego Głównego Pocztamtu przedsięwzięła naywłaściwsze środki, aby ta Gazeta regularnie prenumeruiących dochodziła; w przypadku zaś jakiego zamitręźenia prenumeruiący udawać się powinni do teyże Expedycyi Gazetney Głównego Pocztamtu Litewskiego.

Dozwala się drukować — Z. Niemczewski Członek Komitetu Cenzury. W Drukarni Dyecezalney u XX. Missyonarzów.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Nro 36.

PODRAD.

1 Kommissya Wileńskiego Prowiantskiego Depo, wzywa życzących sobie podiąć się transportu z miasteczka *Merecza* do miast Xięstwa Warszawskiego Połtuska i *Wyżgorodka* chleba do 15,000 czetwierti, do targów na termina aż po dzień 12ty tegò miesiąca Maia maiących się odbywać codziennie w teyże Kommissyi, gdzie każdemu będą obiąwione kondycye tudzież ilość, gdzie wiele potrzeba dostawić. Dnia 2go Maja 1814.

Siódmey Klassy *Moysieiew*.

OGŁOSZENIA RZĄDOWE.

2 Wileński Gubernski Rząd czyni wiadomo, że w Wileńskiey Izbie Skarbowey odbywać się będą targi na oddanie w arendę z 1815go po 1819ty rok, Wileńskiey Gubernii, w Miastach, Wilnie i Kownie Sosowy i Konsumpcyyny, a w Wiłkomierzu Sosowy pobor. — A zatém życzący sobie wziąść w arendę takowe pobory stawić się zechcą na targi do Wileńskiey Izby Skarbowey na termina: pierwszy 10go, 2gi 17go, a trzeci i ostatni dnia 22go Septembra teraznieyszego 1814 roku. Dnia 25go Aprila 1814.

Sowietnik Machwitz.

---

2 Litewsko-Grodzieńska Izba Skarbowa czyni wiadomo, iż oddawać się będą z publicznego targu w czteroletnią arendowną dzierżawę od 1go Januaryi następnego 1815go roku pobory Sosowy i Konsumpcyyny w Miastach Grodzieńskiey Gubernii, w Grodnie, w Brześciu, Nowogrodku, Pruzanach, Kobryniu — Życzący sobie wziąść one w dzierżawę zechcą się stawić do Grodzienskiey Izby Skarbowey dla targów, na termina: pierwszy 28go Maja, drugi 30go Junii, a trzeci i ostatni 4go Augusta, teraznieyszego 1814go roku: z dostatecznemi i prawnemi za sobą porękami — gdzie im obiawione będą tak kondycye, iako też i Instruktarz, podług którego pobieraią się wspomnione pobory

Wice Gubernator, Konsyliarz Stanu i Kawaler.
Michał Andrzeykowicz.

Obiawienie

2 Rząd Obwodowy Białostocki podaie do powszechney wiadomości, że za niezwrócenie na wyznaczony Naywyższym Manifestem dnia 12go Decembra 1812 roku dwóch miesięczny termin, niektórych tuteyszego Obwodu obywateli, znayduiące się tutay w Obwodzie maiątki ich, które na fundamencie tego Manifestu skonfiskowane na Skarb, w skutek prawideł dla rozrządzenia onemi ustanowionych, oddaią się Obwodowym Rządem na tychże samych kondycyach, iak i Skarbowe, w trzech letnią arędę — z 1 Junii b. r do tegoż dnia i miesiąca 1817 roku — Maiący ochotę wziąć takowe maiątki w arędę, raczą iawić się do Rządu tuteyszego z należytemi i dostatecznemi dla bespieczeństwa Skarbu porękami czyli kaucyami dla targów, w terminach, pierwszym 2go drugim 9go trzecim i ostatnim 15go dnia następuiącego miesiąca Maja. — Jakie mianowicie z liczby konfiskowanych Dóbr, oddaią się w arędę maiątki, załącza się przy tym wiadomość. Białystok, dnia 16go Aprila 1814 roku.

Sowietnik Wrubek.
w Obowiązku Sekretarza Kardynałowski.

Wiadomość

o Maiątkach odebranych za Konfiskacyą na Skarb, za nieprzybycie na naznaczony Naywyższym Manifestem termin właścicielów ich, które naznaczone zostały dla oddania z publiczney Licytacyi w arędę.

Nazwisko Maiątków lub Folwarków.	Jlość należności do tych Folwarków.			Roczny dochod z każdego srebrem.	
	Wsiów.	Dymów.	Męzkiey płci dusz.	Ruble.	Kopieyki.
w Białostockim Powiecie					
Folwark Gura Juchnowiec — — — —	1	29	70	755	$70\frac{3}{4}$
— Juchnowiec — —	1	10	25	355	$76\frac{1}{4}$
— Wulka — — —	2	19	49	474	$38\frac{1}{4}$
— Turośl Dolna —	2	19	65	426.	$5\frac{1}{4}$
— Gelczyn — — —	2	17	23	218	$34\frac{1}{4}$
w Sokolskim Powiecie.					
Hrabstwo Sidrzańskie z miasteczkiem Sidrą —	10	346	976	7,447	47

w Obowiązku Sekretarza Kardynałowski.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE.

3 Od Mińskiego Głównego Sądu 2go Departamentu czyni się wiadomo, ażeby dla podpisania sporządzonego Extraktu w Apellacyyney Sprawie Wileńskich Woyskowiczow Leona brata, i Alexandry siostry *Horainow*, a równie byłey Litewskiey Skarbowey Kommissyi Regentow Józefa i Teressy z Horainow Stańskich, z PP. Unichowskiemi, Daszkiewiczami, Kowierskimi, Adamem i Joachimem Wołodkowiczami, Ancutami, Obuchowiczami, Korsakami, Kołkowskimi, woysk Francuskich Jenerałem Janem Wołodkowiczem, Potockimi, Rossieńskimi i innemi, względem pozostałego po Woyskich Wileńskich Alexandrze i Konstancyi z Wołodkowiczow Horainach spadku, jako Sukcessorowie zmarłego Horaina, tak równie i inne należące do tey sprawy strony, niezodmiennie w ciągu sześciomiesięcznego terminu, licząc ten od pierwszego wydrukowania w Gazetach, dla uczynienia wyżey rzeczonego pod Extraktem podpisu ręki, sami osobiście albo przez swoich umocowanych stawili się w tym Departamencie. — Po upłynieniu zaś takowego terminu, Departament postąpi stosownie do wydanych na taki przypadek Ukazow. Dnia 11go Kwietnia 1814 roku.

Sekretarz Grzegorz *Borodzicz*.

---

2 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na rozdział maiątku Star. Abrahama Leybowicza Slazberga Obywatela Wileńskiego naznaczony, w powtórnym terminie ad fundum Kamienicy w Mieście Wilnie za Zamkową Bramą sytuowaney w zupełnym komplecie zebrany, z powodu zaszłey śmierci Aktora, dla pozostałych dwóch iego Córek Star. Hody-Hendy, i Sory-Kieyli Abrahamowien wespół z dodanemi Opiekunami rozprawuiących się, kopią z Spraw przez wszystkich Kredytorów i Pretensorów do Kancellaryi Ziemskiey Wileńskiey złożyć się powinną uznał, i ostateczną rozprawę do dnia 20go Junii roku teraźnieyszego 1814 prorogował, żeby więc wszyscy Kredytorowie i Pretensorowie z iakiegokolwiek bądź źrzódła pretensye do maiątku po zeszłym Star. Abrahamie Leybowiczu Slazbergu pozostałego uraszczać mogący pod upadkiem swych pretensyów do iednoczasowey łączyli się rozprawy, ninieyszą zawiadamia awizacyą.

---

2 Roku 1814 Marca 10go dnia, Sąd JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Taxatorsko - Exdywizorski w przewodni Dekretu Sądu Głównego Departamentu Cywilnego roku 1811 Xbra 20go dnia zakroczonego Taxę i Exdywizyą maiątku Dóbr Niewordzian i Dymayć WW. JPP. Michała i Ludwiki Choromańskich Sęstwa był. Grodz. Telszewskich naznaczaiącego ad fundum Dóbr Niewordzian przybywszy Akcessoryiny postanowił wyrok, przez który wyrażone Dobra z pod possesyi Debitorów odiąwszy dostateczną odpowiedź maiącym pretensorom w Administracyą poruczył — Geometrów na wymiar onych i komportacyą Dokumentów pretensorstwo oraz ilość funduszu Debitorów wyiaśnić mogących do Kancellaryi Grodzkiey Powiatu Telszewskiego w przeciągu od dnia 20go Aprila do dnia 1go Maja przeznaczył, termin powtórnego ziazdu do 5go Junii roku idącego zakreślił, i gdyby w tym czasie wszyscy Pretensorowie z swoiemi dowodami stanęli sub amissione causæ zastrzegł, o czym trzykrotnie przez Kuryera Litewskiego zawiadomić Publiczność postanawia.

Prezydent Ziemski Powiatu Szawel. i Exdywizor. Kownacki.

Mikołay Szukszta Prezydent Ziem Pttu Telszew. i Exdywizor.

Jakub Mackiewicz Prezydent Grodzki Telszew. i Exdywizor.

Grodzki i Exdywizorsi Regent Bohdanowicz.

3 Na dniu 20 Augusta terazn: 1814 roku prze-

znaczony jest Zjazd ostateczny Exdywizorski do Maiątku Auksztołek w Pcie Upit: położonego — Gdzie domierzy się prawna satysfakcya Kredytorom zeszłych Antoniego Oyca, Dominika Syna Staniewiczow — przy zapisaniu ammissyi pretensyi nie objawionych, uwiadamia —

Adam Jasieński Regent Ziem: Upit: i Exdywiz:

§ Po Dekretach Remissyynym Ziem: Upit. i pierwo Zjazdowym Exdywiaorskim w terminie 1 Augusta w Roku 1814 Zjazd ostateczny Sądu Exdywizor: do maiątku Użubola w Pcie Upit: leżącego, W. JP. Justyny Krauzowey Rotm: uskutecznionym zostanie. W ówczas maią się objawić pretensye za Obligami WW. Krauzow stosuiące się, które Sąd rozpozna — Nie objawionych zaś ammissyą zapisze, uwiadamia —

Adam Jasieński Regent Ziem: Upit: i Exdywiz:

OSWIADCZENIE.

1 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rosyą

Excerpt Oświadczenia w Protokule Manifestowym Sądu Głównego Departamentu drugiego Gubernii Litewsko-Grodzieńskiey w dacie niżey piszącey się zapisanego, pod pieczęcią Urzędową tegoż Sądu stronie potrzebuiącey R. 1814 Aprila 24 dnia wydan.

R. 1814 miesiąca Apr: 20 dnia. Niżey podpisany czynię oświadczenie w rzeczy następnym opisaniem objaśnioney. Stefan i Elżbieta z Gąseckich Szwykowscy Skarbnikowie Troccy w ciągu życia swoiego wspólnie zebrany maiątek ziemny i ruchomy w roku 1766 Apr: 6 dnia przez Dokument między sobą zawarty, tegoż roku i miesiąca 8go dnia w Ziemstwie Wiłkomirskim przyznany, a w R. 1798 7bra 25 dnia do akt Trybunału Littgo przeniesiony postanowili, (w przypadku nie zrobienia póznieyszych dyspozycyi) w sukcessyi zostawić w równy dział obu familiom, to jest Szwykowskim i Gąseckim. Stało się, iż zeszła Elżbieta z Gąseckich Szwykowska przeżywszy męża swoiego bez dyspozycyi dni życia swoiego dokończyła w R. 1811. Skutkiem zatym Dokumentu powyżey wyrażonego obie familie do Dóbr Czabiszek w Powiecie Wileńskim i teyże Gubernii położonych zjechawszy się, robiły różne umiarkowania, administracyą maiątkow stanowili, a nakoniec w R. 1813 w Maju w tychże Dobrach zebrawszy się, dział tymczasowy uczynili. Oświadczaiący się maiąc w małżeństwie Dominikę z Michała Gąseckiego Sędziego Grodzkiego Wiłkomirskiego brata zeszłey Szwykowskiey rodzącą się, nie rozumiał aby bracia rodzeni zeszłey żony Stanisław i Szymon Gąseccy w dział sukcessyi wchodzący zapomnieć mogli o synie Julianie Cholewińskim z siostry urodzonym, i spodziewał się, że zgłosić się nie przepomną o wydanie plenipotencyi, aby dział mogli czynić w schedzie po Michale Gąseckim Sędziu Grodzkim Wiłkomirskim wspólnie z rodzeństwem dalszym w osobach trzech, lecz kiedy z ustronia wystarana kopia działu tymczasowego w R. 1813 w Maju w Czabiszkach między familiami Szwykowskich i Gąseckich postanowionego, rąk oswiadczaiącego się doszła przekonywa; że wszystkie czynności między familiami były bez wzmienienia sukcessyi z głowy Dominiki z Gąseckich Cholewińskiey na Juliana syna spadłey, a WW Stanisław i Szymon Gąseccy schedy na siebie przyymuiąc jakby nienależnym do nich Juliana Cholewińskiego z siostry Dominiki rodzącego się w Dokumencie wyrazić czy przepomnieli, czyli nie chcieli wspomnieć, z obowiązku zatym opieki nad małoletnim synem swym Julianem znayduie się w konieczności wszystkie dotąd układy między familiami WW. Szwykowskich i Gąseckich czynione na krzywdę małoletniego Juliana Cholewińskiego bez wiedzy jego Oyca przez ninieysze Oswiadczenie co do schedy na jego spaść mogącey z ogulnego maiątku za nieważne ogłosić, i takowe Oświadczenie mieszkaiąc w Gubernii Grodzieńskiey w aktach Sądu Głównego 2go Departamentu mieszcząc, do wiadomości publiczney podaię. Pisan jako wyżey. U tego Oswiadczenia podpis następny: Marcin Cholewiński. (L. S.) Zgodno z Protokułem manifestowym świadczę, Józef Rakowski Regent.

3 Excerpt Oświadczenia z Protokułu Potocznego Ziem: Powiatu Wileń: poniżey w dacie wyrażaiącey się zapisanego, et eorundem pod pieczęcią Urzędową Ziem: tegoż Pttu Wileń: jest wydan.

Roku tysiąc osmset czternastego miesiąca Apryla dwódziestego drugiego dnia.

Przed Aktami Ziem: Pttu Wileń: stawaiąc osobiście W. JP. Jan Paszkiewicz oświadczenie niżey wyrażaiące się do protokułu wpisac podał w następnych wyrazach: Niżey podpisany w imieniu W. JP Piotra Zawadzkiego Podsędka Ziem: Pttu Ihumeńskiego, przez zapisane oświadczenie w Aktach Ziem: Pttu Wilen. ma honor zawiadomić, że W. JP. Tadeusz Graff Nowomieyski Podsędek były Ziem: Ihumeński, Folwark swóy Pereszew w Ihumeńskim Pttcie Gubernii Mińskiey położony, prawami zastawnemi w Roku tysiąc siedmset dziewięćdziesiąt dziewiątym Marca dziewiątego dnia zeszłemu Franciszkowi Osztorpowi Półkownikowi Oycowi i tysiąc osmset jedynastego Leonowi Osztorpowi Marszałkowi Ihumenskiemu Synowi w summie siedm tysięcy czerwonych złotych w skutek poprzedniczych praw i konwikcyow przeprowadzonych zawiodł, jakowey summy na folwarku Pereszewie opartey W. Podsędek Zawadzki będąc dzisiay Aktorem, kiedy znayduie, że Folwark ten oddany w zastaw nie jest wystarczaiącym procentowi, oraz zakładaiąc wszelkie podatki za takowy maiątek, szukać zwrótu onych przymuszonym zostanie na dalszym maiątku W. Nowomieyskiego, aby więc W Nowomieyski maiący przy sobie tytuł dziedzictwa i papiery juris et hereditatis folwarku Pereszewa, mieszkaiąc w Wileńskiey Gubernii nie obciążał onego i nie czynił żadnych układow pomimo aktualnego dzisieyszego zastawnego possesora, oraz dalszych swych maiątków do ewikcyi Podsędka Zawadzkiego należących nie zawodził, tym oświadczeniem zastrzega, czyniący aas układy jakowekolwiek z Wielmożnym Nowomieyskim, mogą przynieść dla siebie stratę — U tego Oświadczenia podpis zanoszącego temi się wyraża słowy:

Jan Paszkiewicz.

AWIZACYE

1 Domka Jałkowski służący u W. Podbereskiego za Strzelca, miał razem pod swoim dozorem i kredens — Ten nie wiadomo z iakich przyczyn z dnia 19 na 20 Aprila z maiętności Nowey Pielassy zbiegł, zniósł liberyą nową sukna szaraczkowego, oraz dalsze odzienia Skarbowe, nadto wiele rzeczy pod swoim zawiadywaniem maiąc, niezdał, i nie wiadomo, czy z sobą uniósł, czyli roztrwonił, iako to ze srybra stołowego, i dalszych sprzętów, ten zbieg mówi tylo po Rusku, strzedniego wzrostu, ciemnych włosów, wąsy russe, slepy na lewe oko, maiący fuzyą i torbę strzelecką, ktoby takowego zbiega postrzegł, raczy zatrzymać i do wyżey wyrażonego mieysca dostawić, za co przyzwoitą odbierze nadgrodę

1 Po zeyściu JP. Jana Sakowicza, na usługach piszącego się będącego, wzywaią się Sukcessorowie, aby dla osiągnienia spadków, z prawnemi dowodami, iawili się do maiętności swoiey Antonosza w Powiecie Wiłkomierskim leżącey.

Michał Römer Konsyliarz Stanu i Kawaler.

1 JW. Józef Hrabia Mostowski, zrzekaiąc się maiątku swego na Synów swoich, zastrzegł Dokumentem roku 1809 Pazdziernika 18go dnia w Ziemstwie Zawileyskim przyznanym, od tychże sobie wydanym, iż pod utratą daru, obowiązani są: wnaszać co rok Jemu pewną summę, nie mogą do lat 25 wieku swego zaciągać długi, i w urządzeniu się oraz zściągnieniu kapitałów, nic bez zezwolenia niżey podpisanego stanowić; stosownie do czego w Sądzie Głównym Litewsko-Wileńskim 2go Departamentu, roku idącego mieśiąca Marca uczynione przezemnie oświadczenie, iakową wiadomość mam honor udzielić Publiczności.

Wincenty Weyssenhoff.

2 Zeszły roku 1814 Aprila 8go dnia do wieczności W. JX. Andrzey Szpyrkowicz Kanonik Zmudzki, Professor Emeryt, czyniąc ostateczną dyspozycyą wyrazil: iż ieśliby kto z krewnych onego miał dochodzić po nim Sukcessyi, pokazał dla nich nie które summki pieniężne i procenta zalegle od summy funduszowey. Niżey podpisany Exekutor Testamentu zmarłego Kanonika, podaiąc tę wiadomość do Kuryera Litewskiego na trzy krotne wydrukowanie, żąda, aby przez nią wszyscy prawni zmarłego Sukcessorowie, opatrzeni dowodami, iakich rzecz wymaga, przybywali do Worń w Powiecie Telszewskim leżącego miasta.

X. Bonawentura Goylewicz Kustosz
Prałat Katedralny Zmudzki.

Ludzie zbiegli

2 Paweł Siergiel furman, i Onufry Lickiewicz, również służbę furmańską i pokoiową znaiący, oba poddani Probostwa Kroszyńskiego, w nocy z dnia 5 na 6 miesiąca Kwietnia, wiele szkody i kradzieży popełniwszy, zbiegli — Pierwszy ma lat dwadzieście kilka, twarzy gładkiey, białey i pełney, oczu błękitnych, włosow bląd strzyżonych, nosa miernego, urody niemałey, arszynow dwa, wierszkow pięc bydź mogący — Na nim płaszcz i surdut nowe sukna ordynaryynego szaraczkowego, fabryki kraiowey — Raytuzy takoż sukienne, szaraczkowe samodziałowe, u spodu skórką czarną okładane, z guzikami mosiężnemi — Czapka sukna ciemnego, z barankiem wązkim czarnym i aksamitką czarną — Kamizelka czerwona — Spancer szaraczkowy sukna ordynaryynego, pas furmański skórzany czarny szeroki z kieszeniami, lamówką z szarey falendrowey skóry, oszywany nowy — Drugi podobnież dwadzieście kilka lat mieć mogący, na prawe oko zupełnie ślepy — Na nim surdut jeden szaraczkowy, drugi piaszczysty, oba wytarte — Kamizelka sukna szaraczkowego dobra, spodnie płocienne szerokie, kapelusz czarny — Gdyby więc tacy złoczyńce i hultaie, nigdzie nie zyskiwali wiary i nie mieli przytulku, ale gdziebykolwiek postrzeżeni, wszędzie byli przytrzymani, i do właściciela zwróceni do Kroszyna o mil siedm położonego od Powiatowego miasta Nowogródka w Gubernii Grodzieńskiey.

X. Magnuszewski Prob: Kroszyń: